

Lessebo kommun

Rektorn vid Hackebackeskolan

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Hackebackeskolan
i Lessebo kommun

Tillsyn i Hackebackeskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Lessebo kommun under höstterminen 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Hackebackeskolan besöktes av Skolinspektionen den 19 september 2012.

Fakta om skolan

Hackebackeskolan ligger i natursköna omgivningar i utkanten av Lessebo tätort. Verksamheten på skolan omfattar förskoleklass samt grundskola för årskurserna 1 – 6. Den nuvarande skolbyggnaden färdigställdes 2007 efter att den gamla skolbyggnaden brunnit ner till grunden. Skolan är välutrustad med moderna lärverktyg och under dagtid har skolan tillgång till en närliggande sporthall. Skolgården är tämligen vidsträckt och består av en blandning av gräs, sand skog och asfalt. Vid tidpunkten för Skolinspektionens besök går det 222 elever på skolan inklusive 23 elever i förskoleklassen och en elev i grundsärskola.

För perioden 2008 - 2011 redovisar skolan endast kunskapsresultaten genom resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 3 och 5/6. För årskurs 3 uppvisas en positiv trend i svenska, där 72 procent av eleverna nådde målen 2009, att jämföras med 92 procent år 2011. I matematik ligger resultaten i stort sett samma nivå för åren 2009 - 2011, där eleverna som nådde målen pendlade mellan 67 – 71 procent. Måluppfyllelsen - andelen elever som nått målen i ämnet - redovisas för år 2012. I svenska och matematik nådde samtliga elever de nationella målen medan endast 33 procent av eleverna nådde målen i svenska som andraspråk.

Resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 5/6 redovisas för åren 2008 – 2010. En positiv trend uppvisas i engelska och matematik . Andelen elever som nått målen i engelska ökade från 83 – 90 procent medan ökningen i matematik var från 69 – 86 procent. I svenska ligger resultaten i stort sett på samma nivå för åren 2008 - 2010, där eleverna som nådde målen pendlade mellan 81 – 83 procent.

Kunskapsresultaten i årskurs 5/6 redovisas endast för år 2012. Resultaten varierar kraftigt med en måluppfyllelse på endast 50 procent i ämnena biologi, kemi och geografi. I samtliga NO- och SO-ämnen ligger måluppfyllelsen under 80 procent. Ämnena slöjd, musik, hem- och konsumentkunskap och bild uppvisar 100 procents måluppfyllelse, medan måluppfyllelsen i de ämnen där det

genomförs nationella ämnesprov varierar, från 88 procent i svenska till endast 64 procent i matematik.

Helhetsbedömning

Skolinspektionen genomförde regelbunden tillsyn i Lessebo kommun 2009 med besök på Hackebackeskolan i september 2009. Skolinspektionen bedömde i beslut (dnr 43-2009:2038) att skolan hade en flertal bristområden där åtgärder behövde vidtas. Av dessa har vid Skolinspektionens besök 2012 flera åtgärder vidtagits och kvarstår gör att se till att eleverna har ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll och hålls informerade i frågor som rör dem samt att se till att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Skolan har tidigare inte genomfört sammanställningar av resultaten i samtliga ämnen. Därmed har inga analyser av resultat och arbetssätt kunnat genomföras i andra ämnen än i de där det genomförs nationella ämnesprov. Denna brist har medfört att rektor inte haft tillgång till resultaten för de mest centrala delarna av skolans verksamhet och därmed inte kunnat genomföra ett systematiskt kvalitetsarbete.

Under vårterminen 2012 har rektor dock initierat och genomfört en sammanställning av resultat i samtliga ämnen, vilka även diskuterats och analyserats tillsammans med skolans lärare. I analysen lyfts de låga resultaten i SO och NO ämnen fram. Dessa förklaras med att de olika ämnen som ingår i SO och NO nu blivit tydligare sedan skolan upphört med att göra så kallade blockbedömningar. I flertalet ämnen har flickorna en högre måluppfyllelse än pojkar-na.

Då rektor och skolans lärare nu skaffat sig underlag för en samlad bild av skolans resultat ges förutsättningar för att bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete i syfte att utifrån planering följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen avseende samtliga av skolans ämnen. Det finns en medvetenhet bland skolans personal kring vilka förbättringsområden som finns, men det för att kunna öka måluppfyllelsen behöver eleverna göras mer delaktiga i den dagliga undervisningspraktiken ges större utrymme att påverka sin vardag. Tillsammans kan lärare, elever och deras vårdnadshavare säkerställa att det finns underlag för att utifrån skolans valda arbetsformer och resultat genomföra ett utvecklingsarbete.

Skolinspektionen pekar i detta beslut på några områden som skolan måste åtgärda för att säkerställa att skolan arbetar i enlighet författningarnas krav.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Lessebo kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 8 februari 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning

Lessebo kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Grundläggande värden och inflytande.

- Se till att eleverna har ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll och hålls informerade i frågor som rör dem

Motivering

Enligt författningarna ska eleverna ha ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll och hållas informerade i frågor som rör dem.

I samtal med elever framkommer att det finns en variation i vilken utsträckning eleverna ges möjlighet till inflytande. Enligt eleverna ges de möjlighet till inflytande i flera av skolans ämnen, men eleverna berättar också att det finns lärare som inte bjuder in eleverna till inflytande över lektionsinnehållet. Dessa lektioner beskriver eleverna som tråkiga och förutsägbara där lektionsinnehållet oftast består i att läsa ett stoff för att sedan sammanfatta detsamma skriftligt. Arbetssättet på dessa lektioner är självständigt och individuellt och uppgifterna som ges är oftast samma för samtliga elever. Eleverna uppger i intervjuer att de inte talat med lärarna om detta.

Flera lärare uppger i intervjuer att de upplever det som svårt att ge eleverna ett reellt inflytande i vissa ämnen. Andra lärare uppger att de inte vågar ge eleverna för mycket inflytande över arbetsformer just nu då de under det senaste året omfattats av ett genomgripande förändringsarbete. Arbetet har bestått i att utveckla skrivandet av pedagogiska planeringar utifrån Lgr11, där läroplanens mål tydliggörs och kopplas till elevernas individuella utvecklingsplaner. Dessa lärare framför att de inte tror att alla elever skulle klara av att ta ett större ansvar under ett utökat handlingsutrymme i samband med att alla andra förändringar genomförs.

Rector uppger att lärarnas pedagogiska planeringar är utformade så att de kan ge eleverna ett ökat inflytande, men att det finns lärare som upplever en rädsla att ett ökat elevinflytande kan komma att inkräkta på lärarens professionalitet att planera undervisningen efter målen.

Mot bakgrund av ovanstående måste skolan se till att eleverna har ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll och hålls informerade i frågor som rör dem.

Författning

1 kap. 10 §, 4 kap. 9 § första stycket skollagen, Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar.

4 kap. 9 § skollagen, Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar.

Särskilt stöd

Bedömning

Lessebo kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att ge studiehandledning på modersmålet till elever som har behov av det
- Se till att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas

Motivering

Enligt skolförordningen ska skolan ge studiehandledning på modersmålet till elever som har behov av det. Enligt skollagen ska rektor se till att beslut fattas om åtgärdsprogram och att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Lärare och rektor uppger att det vid tillsynstillfället inte finns studiehandledning på modersmål annat än i ett språk, dari, trots att det på skolan finns elever i behov av detta på andra språk.

Vid Skolinspektionens granskning av skolans åtgärdsprogram konstateras att det varierar i vilken utsträckning dessa lever upp till kraven i skollagen. Elevens behov av särskilt stöd redovisas i samtliga åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av, likaså anges en målsättning på lång- och kort sikt. I några åtgärdsprogram är dock vilka insatser som ska vidtas för att nå dessa mål vagt beskrivna och det är inte alltid tydligt hur de angivna insatserna är relaterade till målen i läroplanen och kunskapskraven. Det framgår när insatserna ska följas upp och utvärderas men inte hur detta ska ske.

Mot bakgrund av ovanstående måste skolan se till att ge studiehandledning på modersmålet till elever som har behov av det. Åtgärdsprogrammen ska ange hur behoven ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Författning

3 kap. 9 och 10 §§ skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Omfattning och resurstillgång**Bedömning**

Lessebo kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Omfattning och resurstillgång.

- Se till att eleverna har tillgång till skolbibliotek som används i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande

Motivering

Enligt skollagen ska eleverna ha tillgång till skolbibliotek som används i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande.

Vid skolinspektionens granskning framkommer att Hackebackeskolan har upplåtit ett mindre utrymme i anslutning till en av skolans korridorer till skolbibliotek. Utöver skön- och faktalitteratur saknas andra medier och informationsteknologi i skolbiblioteket. På grund av utrymmesbehov har det rum där skolbiblioteket tidigare var inrymt byggts om till en lokal för förskoleklassen.

Vid intervjuer med elever och lärare framkommer att varken skolans eller kommunens bibliotek vanligen används som en resurs för eleverna och lärarna i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande. Kommunens bibliotek ligger, enligt lärarna, alltför långt borta från skolan för att detta ska kunna användas kontinuerligt som en del av elevernas utbildning. Enligt rektor kommer kommunens bibliotekarie ibland till Hackebackeskolan för att hålla i bokprat med eleverna. Eleverna berättar att skolbiblioteket används för hemlån av skönlitteratur eller som ett ställe där de kan sitta och läsa på rasterna.

Mot bakgrund av ovanstående måste skolan se till att eleverna ges tillgång till skolbibliotek som används i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande.

Författning

2 kap. 36 § skollagen

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Annika Mullaart Ed och utredare Peter Säaw.

På Skolinspektionens vägnar

Lotta Kårlind
Enhetschef

Martin Eksath
Utredare/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas.

Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).